

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVADESET I PRVA NEDJELJA KROZ GODINU

KOME DA IDEMO?
TI IMAŠ RIJEČI ŽIVOTA
VJEČNOGA!

Beim 05

KOLOVOZ

Ned. 25. **XXI. NEDJELJA KROZ GODINU**
Ljudevit kralj; Patricije

Pon. 26. Rufin; Zefirin; Jadranko

Uto. 27. Monika; Honorat; Časlav

Sri. 28. Augustin; Tin; Gustav; Pelagije

Čet. 29. **Glavosijek Ivana Krstitelja**

Pet. 30. Feliks i Adaukt; Margareta

Sub. 31. **Gospa od suza**; Rajmund, Rajko

MEDITACIJA

Odluka 3

SLUŽBA RIJEČI

XXI. NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Kome da idemo?
Ti imaš riječi života vječnoga! 4

HOMILIJA

Bog koji sablažnjava 8

KATEHEZA

Isus i žene 10
Mali vjeronaučni leksikon 13

SPOMENDAN

Marija od Propetog Isusa Baouardy 14

NAŠI POKOJNI 16

Naslovnica

Slika preuzeta s:

<https://www.homelie.biz>

mihael

21/2024.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVIII. (2024.), broj 21 (611); dvadeset i prva nedjelja kroz godinu, 25. kolovoza 2024.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 22 715, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

mihael

Odluka

I mi se moramo suočiti s tim oporim Isusovim riječima i zapitati se: Za koga i za što se odlučujemo? Možemo birati između dviju mogućnosti: između Boga i njegove istine i ljudi i njihove istine.

Svakako, lakše se odlučiti za ljudsku istinu. Lakše nam je dostupna i razumljivija.

Božja istina je beskompromisna i zahtjevna. To vrijedi li ona ili ne, ne ovisi o tome prihvaćaju li je ljudi ili odbijaju. Zbog toga je se mnogi ljudi boje. I jer ne razumiju Boga u njegovom djelovanju, radije se okreću od njega. Ali Bog im zbog toga ne uskraćuje svoju naklonost.

Njegova je želja da se ljudi za njega uvijek odlučuju u slobodi. Onaj tko ima odlučnosti učiniti prvi korak kako bi prihvatio ispruženu ruku Božju, primijetit će da su svi daljnji koraci lakši. Jer Riječ Božja želi ljudima više života, a time i više istinske slobode.

Sloboda koju nam Bog daje odražava se u Isusovom pitanju: "A vi, želite li i vi otići?" I nas Gospodin stalno pita želimo li ostati ili otići.

Ako nas Duh Božji oživljava i tako usmjerava da Gospodina slijedimo u slobodi, onda povezanost s njime postaje istinska, duboka i plodna.

No to ne znači da se samo jedanput opredjeljujemo za Boga i da je to opredjeljenje neopozivo.

Tu odluku moramo donositi svaki dan iznova da nam ona bude pomoć u našoj svakodnevici. Primijetit ćemo da životni put kojim je Isus prošao nije uvijek lak i da će nam se ponekad činiti da će nas potpuno satrti. Jer odluka za Boga znači zapravo dosljednost u spremnosti ići do kraja kao što je to Isus učinio. Ali ako se zaputimo tim putem, na kraju i nas čeka uskrsnuće. A Bog nas na tom putu neće ostaviti same s našim poteškoćama. Svakodnevno nam se u Kruhu života nudi kao okrjepa. On ide s nama uvijek kad sumnjamo u ispravnost svoje vjere i trpimo zbog nesuglasja između onoga što vjerom ispovijedamo i onoga što u stvarnosti živimo. Naša je zadaća da se potrudimo za vjeru i ispravan put. A život koji ćemo pritom iskusiti jest Božji dar.

Prvo čitanje: Jš 24, 1-2a.15-18b

Žena zaodjenuta suncem, mjesec joj pod nogama.

Čitanje Knjige o Jošui

U one dane:

Jošua sabra sva plemena Izraelova u Šekem; i sazva starješine Izraelove, glavare, suce i upravitelje njihove i oni stadoše pred Bogom. Tada reče Jošua svemu narodu:

»Ako vam se ne sviđa služiti Gospodinu, onda danas izaberite kome ćete služiti: možda bogovima kojima su služili vaši oci s onu stranu Rijeke ili bogovima Amorejaca u čijoj zemlji sada prebivate. Ja i moj dom služit ćemo Gospodinu.«

Narod odgovori:

»Daleko neka je od nas da ostavimo Gospodina, a služimo drugim bogovima. Gospodin, Bog naš, izveo je nas i naše oce iz Egipta, iz doma robovanja, i on je pred našim očima učinio velika čudesa i čuvao nas cijelim putem kojim smo išli i među svim narodima kroz koje smo prolazili. I mi ćemo služiti Gospodinu jer on je Bog naš.«

Riječ Gospodnja

Ulomak iz Knjige Jošuline je kratak ali zanimljiv. Mojsije je morao umrijeti, stoga je Jošua postao vođa naroda. Naime, narod je iz Egipta došao u obećanu zemlju i sada se nalazi pred odlukom što dalje. Jošua se obraća zajednici poput svečane proročke izjave: »Ovako govori Gospodin.« Pred ljude stavlja izbor koji će odrediti njihov daljnji samoodontitet a koji će ujedno odrediti i njihovu budućnost, tj. put kojim će ići. I ne samo njihovu budućnost, nego i budućnost njihovih potomaka. Jošua im naime postavlja pitanje: Kome će služiti? Imaju tri mogućnosti. Mogu nastaviti služiti bogovima kojim su služili i koje su častili i njihovi preci i tako ostati vjerni svojem prijašnjem identitetu. Mogu se isto tako prikloniti bogovima koje su štovali ljudi u zemlji u kojoj se oni sada nalaze. Na taj način su se mogli nadati da će ostati u milosti tih bogova i uživati blagodati plodova koji su rasli u toj zemlji. No, postoji i treća mogućnost, a ta je da će služiti Gospodinu; Gospodinu koji nije povezan ni s njihovom kulturnom prošlošću, niti je geografski povezan s njihovom sadašnjošću. No on je temelj budućnosti.

Otpjevni psalam: Ps 34, 2-3.2-3.16-23

Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin!

Blagoslivljat ću Gospodina u svako doba,
njegova će mi hvala biti svagda na ustima!
Nek se Gospodinom duša moja hvali,
nek čuju ponizni i nek se raduju.

Oči Gospodnje gledaju pravedne,
uši mu slušaju vapaje njihove.
Lice se Gospodnje okreće protiv zločinaca
da im spomen zatre na zemlji.

Pravednici zazivaju i Gospodin ih čuje,
izbavlja ih iz svih tjeskoba.
Blizu je Gospodin onima koji su skršena srca,
a klonule duše spasava.

Mnoge nevolje ima pravednik,
ali ga Gospodin iz svih izbavlja.
On čuva sve kosti njegove:
ni jedna mu se neće slomiti.

Opakost bezbošca ubija,
platit će koji mrze pravednika.
Gospodin izbavlja duše slugu svojih
i neće platiti tko god se njemu utječe.

Autor Psalma obogaćen je iskustvom Boga i svoje spoznanje o njemu upućuje siromašnima, poniznima i nadasve svojoj djeci.

Psalmist tvrdi da će uvijek i u svako doba hvaliti Gospodina i u njemu se hvaliti.

Strofe Psalma koje donosi liturgija ove nedjelje slične su pozivu Božje mudrosti na pobožno slušanje Gospodinova glasa, jer ono izbavlja iz svih nevolja onoga koji se njemu utječe.

Drugo čitanje: Ef 5, 21-32

Otajstvo je to veliko - Krista i Crkve.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Efežanima

Braćo:

Podložni budite jedni drugima u strahu Kristovu! Žene svojim muževima kao Gospodinu! Jer muž je glava žene kao i Krist glava Crkve – On, spasitelj Tijela. Pa kao što se Crkva podlaže Kristu, tako i žene muževima u svemu!

Muževi, ljubite svoje žene kao što je Krist ljubio Crkvu te sebe predao za nju da je posveti, očistivši je kupelji vode uz riječ te sebi predvede Crkvu slavnu, bez ljage i nabora ili čega takva, nego da bude sveta i bez mane. Tako treba da i muževi ljube svoje žene kao svoja tijela. Tko ljubi svoju ženu, sebe ljubi. Ta nitko nikada ne mrzi svoga tijela, nego ga hrani i njeguje kao i Krist Crkvu. Doista, mi smo udovi njegova tijela! Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu; dvoje njih bit će jedno tijelo. Otajstvo je to veliko! Ja smjeram na Krista i na Crkvu.

Riječ Gospodnja

Ulomak iz Poslanice Efežanima govori o odnosu muža i žene. Ulomak počinje općom izjavom da je potrebna uzajamna podložnost. Ipak ne naglašava se istinska uzajamnost. Naime, od žena se traži da budu podložne muževima; dok se isto ne traži izričito od muževa. Iako se izričito govori da žena treba biti podložna mužu, ipak se ulomak u biti usredotočuje na obveze muža. Tekst naglašava da treba poštovati dostojanstvo svake ljudske osobe. Budući da pisac ima na umu Krista i Crkvu, mnogi su promatrali samo jednu stranu. Budući da su muževi uspoređivani s Kristom, njima se pripisivao i autoritet, a time i ženama podređeni status. No takvim gledanjem, izgubio se iz vida prvotni naglasak te usporedbe a to je nesebična ljubav. Ta nesebična ljubav ide do te mjere da se čovjek žrtvuje za drugu osobu. Upravo se takva nesebična ljubav zahtijeva od muževa. Krist je volio Crkvu do te mjere da je dao svoj život za nju. I bračni drugovi moraju biti spremni ići do te mjere. Stoga svako prenaglašavanje muževljeva autoriteta i vlasti jest iskrivljivanje slike koju je iznio sveti pisac.

Evandjelje: Iv 6, 60-69

Kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga!

Čitanje svetog Evandjelja po Ivanu

U ono vrijeme:

Mnogi od Isusovih učenika rekoše:

»*Tvrda je to besjeda! Tko je može slušati?*«

A Isus, znajući sam od sebe da njegovi učenici zbog toga mrmljaju, reče im:

»*Zar vas to sablažnjava? A što ako vidite Sina Čovječjega kako uzlazi onamo gdje je prije bio? Duh je onaj koji oživljuje, tijelo ne koristi ništa. Riječi koje sam vam govorio duh su i život su. A ipak, ima ih među vama koji ne vjeruju.*«

Jer znao je Isus od početka koji su oni što ne vjeruju i tko je onaj koji će ga izdati. I doda:

»*Zato sam vam i rekao da nitko ne može doći k meni ako mu nije dano od Oca.*«

Otada mnogi učenici odstupiše, više nisu išli s njime. Reče stoga Isus dvanaestorici:

»*Da možda i vi ne kanite otići?*«

Odgovori mu Šimun Petar:

»*Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga! I mi vjerujemo i znamo: ti si Svetac Božji.*«

Riječ Gospodnja

Mnoga Isusova djela i riječi dovodila su ljude do nevjerice. Ulomak o kojem govori današnje evandjelje proizveo je isti učinak. No, ono što najviše začuđuje jest činjenica da nevjerovanje ne dolazi od Isusovih protivnika, nego od njegovih najbližih učenika. Oni su bili više nego šokirani; moglo bi se reći da su se sablaznili na ono što je Isus rekao. Ono što im je govorio o sebi, bilo je za njih previše. Naime, Isus je ovdje govorio o sebi kao Sinu Božjem koji je sišao s neba. I umjesto da »omekša« svoj govor, da bude razumljiviji i prihvatljiviji, Isus tim nevjernicima odgovara na njemu svojstven način. Ako nisu mogli prihvatiti i povjerovati da je on sišao s neba, što će tek misliti o njemu kada bude uzlazio na nebo i odlazio tamo odakle je i došao? I silazak i uzlazak na nebo uključuju ideju da je on nebesko biće - tvrdnja koja je prvotno šokirala njegove učenike. Isus ne kaže da će oni biti svjedoci njegova uzlaska, nego ih jednostavno pita kako će se ponašati ako to vide. Hoće li taj događaj proizvesti u njima vjeru? Hoće li njihovo neshvaćanje biti razlogom njihova odlaska? Jedni odlaze, drugi pak ostaju uz Isusa.

Bog koji sablažnjava

I u današnjem odlomku Ivanova Evanđelja nastavlja se rasprava koju je Gospodin započeo sa svojim slušateljima i učenicima prilikom susreta u Kafarnaumu nakon čudesnog umnažanja kruha. Što je rasprava dalje odmicala, postajalo je očito da se sve više produbljivao jaz između Isusa i onih koji su ga u tom trenutku slušali. Štoviše, sam Isus je uočio da se je određeni broj njegovih učenika i sljedbenika zgražao nad riječima koje je on izgovarao, što možemo razaznati iz onoga kad veli: Zar vas to sablažnjava? A što ako vidite Sina Čovječjega kako uzlazi onamo gdje je prije bio? Očito da niti nakon njegova upita i uvjeravanja mnogi se nisu dali uvjeriti, te su ostali sablažnjeni nad riječima koje je izgovorio. Bila im je, naime, pretvrda njegova besjeda.

No ipak, tim ljudima treba priznati jedno: ipak su se odlučili biti dosljedni i jasni i sebi i njemu. Doduše, on koji je znao da među učenicima ima onih koji ne vjeruju, doveo ih je do toga, a oni su pristali napraviti taj korak dosljednosti, te su prestali ići za njim. Istina, ostala je nekolicina učenika uz njega sa svom odlučnošću i jasnoćom, uvjereni da

je on Svetac Božji, te da ima riječi života vječnoga, no velika većina je odstupila od njega. Njegove riječi kojima je svjedočio da je sišao s neba kako bi bio božanska hrana čovječanstvu, djelovale su oporo, nerazumljivo i sablažnjivo ušima mnogih koji su se pitali kako mogu jesti njegovo tijelo. Da su vjerovali u njegovo božanstvo, onda bi se, istina, pitali kako će to biti, ali ne bi u nevjerici odbacili sve što je govorio i činio. Ovako su se sablaznili jer su Boga poimali i o njemu razmišljali na ljudski način, polazeći od sebe i od svojih ljudskih predodžbi o Bogu. U ime toga su odbacili Boga koji je sišao s neba i koji se utjelovio da bi bio hrana ljudima, jer im se to činilo preljudskim i preniskim, dok nisu shvatili da su upravo njihova 'uzvišena' poimanja Boga preljudska, te da ih Bog može nadići u svojoj svemoći i dobroti prema čovjeku.

Na žalost danas imamo gotovo istovjetnu situaciju. Mnogo je onih kojima je ovakva slika Boga koji ljubi čovjeka do mjere da se sam ponižava i utjelovljuje da bi bio Spasitelj ljudskoga roda neprihvatljiva. Oni ne prihvaćaju takvo svjedočanstvo o Bogu, koje je Bog dao sam o sebi i pokazao ljudima, već se prema tome odnose hladno i rezervirano. S druge pak strane o Bogu imaju svoja ljudska mišljenja, te su Boga

<https://archden.org/>

stavili na neko mjesto u svome životu koje su mu oni pronašli svojim, najčešće ispraznim, umovanjima. Ujedno valja reći da je među takvima i mnogo onih koji se zovu kršćanima i vjernicima. Za njih vrijedi ona Isusova kad reče da je 'od početka znao koji su oni što ne vjeruju', no oni u svojoj polovičnosti i mlakosti ne dolaze do one jasnoće do koje je Isus doveo takve svojom raspravom. On i danas hoće biti Bog koji sablažnjava, to jest odvraća od sebe one koji se formalno zovu kršćanima, a žive isključivo po svome. Na žalost, njih može teško 'sablažniti' svojim naukom, jer ga inače ne slušaju i ne prate, te ih ne zanima ono što on govori. No svejedno ne izjašnjavaju se i ne prestaju formalno zvati se kršćanima, premda nisu oduševljeni njegovom riječju i naukom, niti im je stalo slijediti ga i naviještati drugima. Kako je očito, ne daju se sablažniti njegovim riječima da bi otvoreno rekli da mu ne vjeruju, ali zato žive mlako i sablažnjivo bez straha Božjega.

Upravo zato je ova Isusova rasprava i danas znakovita i poticajna. Isus ne može ne biti ono što jest, a to je utjelovljeni Božji Sin koji svojim učenicima – vjernicima svjedoči koliko je bitno da mu otvoreno vjeruju, slijede ga, traže i blaguju njegovo

tijelo. Te stoga poručuje onima koji ne mare za ovo svjedočanstvo ili koji se sablažnjavaju nad tim činjenicama i istinama, da je bolje da budu jasni i sebi i njemu, te da povuku dosljedan potez stavljajući se radije na odmak od njega. Bolje je da se oni sablažne o ono što on govori, te da ga potom napuste, nego da budu mlaki i nedosljedni vjernici koji sablažnjavaju druge vjernike koji se trude iskreno ići za Isusom i vjerovati mu. A onima koji mu vjeruju i idu za njim, svjetlo na putu i poticaj mogu biti riječi svetoga Petra: Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga! I mi vjerujemo i znamo: ti si Svetac Božji. Dopuslimo stoga Gospodinu da nas osvoji na neponovljiv način i da nas učini pravim i uvjerenim učenicima koji žive od njegove riječi i presvetoga Tijela, te se ne sablažnjavaju nad onim što on govori, već nastoje svoje ponašanje i djelovanje uskladiti s njime, s nadom da će riječi života vječnoga koje dolaze od njega i u nama izvršiti svoj učinak.

prof. dr. don Ivan Bodrožić,
<https://www.vjeraidjela.com>

Isus i žene

Ponajprije, suprotstavio se uhodanoj židovskoj praksi da je muž gotovo iz bilo kojega razloga mogao dati ženi otpusno pismo i ostaviti je na milost i nemilost sredine. Svojim čvrstim stavom Isus vraća dostojanstvo ženi u odnosu na muža i obiteljsku zajednicu i zastupa mišljenje da njih oboje treba mjeriti istom mjerom

Židovska je kultura bila patrijarhalna i žena je u njoj imala mjesto i značenje samo u okviru kuće i obitelji. Ocu je pripadalo pravo odlučivanja o vlastitoj ženi ali i o kćeri, a levitski su zakoni tako interpretirani da je ženi bila zabranjena bilo kakva značajnija uloga u sinagogi. Na podcijenjenu ulogu žene u židovstvu pokazuje i molitva koju mole Židovi: „Blagoslovljen budi Bože naš, jer me nisi učinio ni poganinom, ni ženom ni neznaalicom!“ S druge strane žena je smjela moliti: „Hvaljen budi, Gospodine, jer si me stvorio prema svojoj volji!“ Takvi stavovi u židovstvu činili su kontrastnu podlogu Isusova nastupa u Evanđeljima i njegova govora o ženama u kojima Isus radikalno prelazi vrijednosno postavljenu granicu između muškaraca i žena i izjednačuje ih promatrajući ih iz perspektive Božjega kraljevstva.

Isus vraća dostojanstvo ženama

U ophođenju sa ženama Isus je na skandalozan način za tadašnje vrijeme rušio vrijednosne granice između muškarca i žene izjednačujući ih u potpunosti pred

Bogom. Ponajprije, suprotstavio se uhodanoj židovskoj praksi da je muž gotovo iz bilo kojega razloga mogao dati ženi otpusno pismo i ostaviti je na milost i nemilost sredine. Svojim čvrstim stavom Isus vraća dostojanstvo ženi u odnosu na muža i obiteljsku zajednicu i zastupa mišljenje da njih oboje treba mjeriti istom mjerom: „A pristupe farizeji pa, da ga iskušaju, upitaše: „Je li mužu dopušteno otpustiti ženu?“ On im odgovori: „Što vam zapovjedi Mojsije?“ Oni rekoše: „Mojsije je dopustio napisati otpusno pismo i – otpustiti.“ A Isus će im: „Zbog okorjelosti srca vašega napisa vam on tu zapovijed. Od početka stvorenja muško i žensko stvori ih. Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu i dvoje njih bit će jedno tijelo. Tako više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Što dakle Bog združi, čovjek neka ne rastavlja!“ (Mk 10,2-9). U Isusovu odgovoru uočava se prijekor muškarcima zbog okorjelosti srca i traži se promjena ponašanja, a brak se kao osobna zajednica stavlja pod okrilje Boga stvoritelja.

Sličan slučaj nalazimo i u Iv 7 gdje su farizeji i pismoznanci htjeli Isusa uhvatiti u stupicu pa su doveli ženu uhvaćenu u samom činu preljuba. Prema židovskom zakonu, žena je trebala biti kamenovana (Lev 20,10; Pnz 22,22). Postavljenu mu

Vladimir Blažanović,
Isus zaštićuje grešnicu, <https://polls.ba/>

stupicu Isus vješto izbjegava te izjednačuje ženu i tužitelje – i ne osuđuje ženu. U Lk 7,36-50 susrećemo sličan primjer. Na jednoj strani imamo farizeja Šimuna i druge farizeje koji sebe drže dobrima, pobožnima i pravednima, a na drugoj ženu koja je imala lošu moralnu sliku u svojoj sredini. Smatrana je javnom grešnicom i ljudi su je izbjegavali.

Dolazak žene s takvim značajkama u farizejevu kuću i susret s Isusom pokazuje s jedne strane Isusovu otvorenost prema ljudima s ruba društva, a s druge strane povjerenje tih ljudi u njega, jer su osjećali da Isusov nauk i ponašanje imaju nešto bitno novo i da su drukčiji od učenja farizeja. Isus pojašnjava farizejima svoju metodu, ali isto tako i metodu Božjega kraljevstva isteče kako samo opraštanje, dobrota i ljubav mogu proizvesti promjenu čovjeka, i da samo te vrijednosti vode oproštenju grijeha i stvaraju pretpostavke za novu budućnost.

Tu je također i primjer Isusova razgovora sa ženom Samarijankom (Iv 4,4-42) na Jakovljevu zdencu. Dvije su stvari iznenadile i zbunile Isusove učenike: Prvo, Isus razgovara nasamo s nepoznatom ženom, i drugo još čudnije: ta je žena Samarijanka, a Samarijanci su za Židove bili gori od pogana. Štoviše, žena nije bila uzorna ponašanja jer je živjela s čovjekom koji joj nije bio muž. No, Isus shvaća položaj

žene u tadašnjem društvu i svojim odnosom otvara nove mogućnosti za ravnopravno uključivanje žena u život. Na taj način Isus žene vrednuje pozitivno – i vraća im dostojanstvo Božjega stvorenja.

Žene – Isusove pratiteljice i svjedokinje smrti i uskrsnuća

Ne samo da je Isus imao pozitivan stav prema ženama, nego su žene spadale u krug njegovih sljedbenika i prijatelja. Tu na prvome mjestu imamo Mariju Magdalenu koja se osobito u izvješćima o Isusovoj smrti i uskrsnuću uvijek iznova pojavljuje, a koju stara Crkva zbog toga naziva „Apostola apostolorum“. U sva tri evanđeoska izvješća Marija Magdalena zauzima prvo mjesto (Mk 15,40; 16,1-8; 16,9-10). Uostalom, žene dobivaju nalog odozgor da prenesu Petru i učenicima radosnu vijest o Isusovu uskrsnuću: „Nego idite, recite njegovim učenicima i Petru: Ide pred vama u Galileju! Ondje ćete ga vidjeti, kako vam reče!“ (Mk 16,7).

No tu su također i druge žene koje se spominju kao Isusove pratiteljice: Prije svega Isusova majka Marija koja se također spominje u svezi s Isusovom patnjom i smrti. Marija igra također jedinstvenu ulogu i u Isusovu rođenju, životu i djelovanju. Ona je bila prva slušateljica Božje riječi; ona je u

nju vjerovala i čuvala je u svome srcu. Pod križem su također bile Marija Magdalena i Marija, Jakovljeva i Josipova majka te majka Zebedejevih sinova (Mt 27,55). One su na određeni način kontrast ponašanju Dvanaestorice, koji su bili odsutni.

Isto tako Marta i Marija, Lazarove sestre, bile su Isusove prijateljice (Lk 10,38-42). Njihovo druženje s Isusom nije nastalo iz bilo koje druge potrebe doli iz prijateljstva i poštivanja. Jedna od njih – Marta poslužuje Isusa, a druga – Marija poput prave učenice sjedi do Isusovih nogu i sluša njegove riječi. Sve to ukazuje da je Isusovo ponašanje iskakalo iz uobičajenoga odnosa prema ženama u židovstvu tog vremena.

Poruka i za naše vrijeme

Iz ovoga kratkoga izlaganja posve je razvidno da je Isus držao ženu jednakovrijednom muškarcu, da se borio za njezino ugroženo dostojanstvo, da je imao razumijevanja za potlačenost žena te da se družio i prijateljevao sa ženama. Sve to nedvojbeno ukazuje da je žena našla svoje mjesto u Isusovoj propovijedi o kraljevstvu Božjemu i da je u Božjem planu spasenja imala uzvišenu ulogu, što pokazuje i Isusovo rođenje od žene. Sve je to tim važnije jer je žena u tadašnjem društvu smatrana manje vrijednom, čak i s obzirom na Božje stvaranje. Isus vraća ženi dostojanstvo i otvara dugi proces oslobađanja žena.

Kršćanski se pokret odlikovao brojnim primjerima hrabrih žena, mučenica, koje su

položile svoj život za svoje uvjerenje ili su ih kao majke ili pripadnice redovničkih zajednica krasile odlike koje su ih činile privlačnim primjerima te su tako pokazivale put i drugima: da se ipak moguće u kršćanstvu ostvariti i kao žena. I onda kad je u dugoj kršćanskoj povijesti žena bila zapostavljena i obespravljena, vidjela je u Mariji, Isusovoj majci, Božju naklonost prema ženi i svjetlo i za vlastito izbavljenje.

Ipak valja reći da je kršćanstvo od početnog otvaranja prema ženama koje su igrale značajnu ulogu u Isusovu životu, ali i u životu prve kršćanske zajednice, u kasnijem razdoblju držalo žene izvan djelatnijeg uključivanja unutar kršćanske zajednice. Danas se pak otvaraju nove mogućnosti da se žena aktivnije uključi u život zajednice i da svoja ljudska i kršćanska iskustva prenese na mlađe naraštaje.

Ako je Isus rođen od žene, ako je Isus vratio dostojanstvo ženi, ako je Isus štitio žene, ako su u prvim kršćanskim zajednicama žene imale aktivnu ulogu, onda ni današnje kršćanstvo ne bi trebalo imati straha od žena i od njihova djelatnijega uključivanja. Iz Božje perspektive žena je jednako vrijedna muškarcu – to pokazuje i Stari i Novi zavjet. Ostaje pitanje: tko može osporiti Isusov blagonaklon stav prema ženama, njegovu blizinu, razumijevanje i prijateljevanje s njima? Trebamo li se u ovom slučaju i mi danas postaviti iznad Isusa?

Mali vjeronaučni leksikon

Papa

Papa, latinski: papa; grčki: πάππας: otac, tata, rimski biskup, vrhovni poglavar Katoličke crkve. Isprva su u ranokršćansko doba tim hipokorističkim imenom nazivali vjerojatno sve biskupe, a od IV. st. samo rimske biskupa.

Već u II. i III. st. rimski biskupi imali su izniman položaj među ostalim kršćanskim biskupima pa su presuđivali u sporovima oko crkvene discipline i nauka. Pritom su se pozivali na to da su nasljednici apostolskoga prvaka sv. Petra, prvoga rimskoga biskupa, kojemu je Krist dodijelio primat (jedinoga među apostolima nazvao je stijenom svoje Crkve i nebeskim ključarom), pa im prema tomu pripada obavljanje Petrove službe, vrhovna crkvena vlast. Papinski primat ojačao je u V. i VI. st., osobito za papâ Leona I. Velikoga i Grgura I. Velikoga. Kada je najprije u IX. i onda konačno u XI. st. došlo do raskola između Istočne i Zapadne crkve, papa je ostao vrhovnim poglavarom samo u Zapadnoj crkvi. Od polovice XI. st. više ga nisu birali rimsko svećenstvo i narod, nego Kardinalski zbor. Od pape Ivana II. (VI. st.) pape nakon izbora mijenjaju ime.

Od XI. st., osobito u doba Grgura VII., pape učvršćuju i svoju svjetovnu vlast, pa su za Inocenta III. (početak XIII. st.) postigli vrhunac svoje političke moći. Zatim je od XIV. st., osobito za avignonskoga sužanjstva i Velikoga zapadnog raskola, došlo do duboke krize papinskog autoriteta. Tada je započela velika kontroverzija između konciliaristâ i transmontanistâ o tome je li vrhovni autoritet u Crkvi koncil ili papa. Renesansni su se pape bavili više politikom i umjetnošću nego crkvenim i duhovnim pitanjima, što je dovelo do reformacije i odvajanja velikoga dijela Zapadne crkve od papinske vlasti. Na Tridentskom koncilu (1545- 63.) i u doba katoličke obnove pape su ponovno zadobili moralni ugled, ali im je sve više slabio politički utjecaj. Nakon Francuske revolucije (1789.), u susretu s novonastalim društvenim i civilizacijskim problemima, ponovno oživljava borba između konciliaristâ i transmontanistâ. Prvi vatikanski koncil (1869-70.) proglasio je dogmu o papinoj nezabludivosti (infalibilitet) kada ex cathedra donosi za sve vjernike obvezne odluke o vjeri i moralu. Drugi vatikanski koncil (1962.- 65.) nijansirao je smisao te dogme.

U organizaciji Katoličke crkve, papa je u svojstvu biskupa grada Rima ujedno nadbiskup i metropolit rimske crkvene pokrajine i primas Italije. Po katoličkom naučavanju on je Kristov namjesnik (lat. vicarius Christi) na Zemlji, jedino on može sazivati ekumenske (opće) crkvene koncile i ima vrhovnu učiteljsku vlast i jurisdikciju u Crkvi. U međunarodnim odnosima on je priznati vladar, a po snazi Lateranskog ugovora od 1929. on je u svjetovnom smislu i vladar vatikanske države (Città del Vaticano). Svečani mu je naslov Pontifex Romanus ili Pontifex apostolicus (lat.: rimski ili apostolski prvosvećenik), a po formuli poniznosti sam sebe naziva Servus servorum Dei (Sluga slugu Božjih); naslov je uveden u papinsku Kancelariju za pape Grgura I. Velikoga (590–604).

Marija od Propetog Isusa Baouardy

26. kolovoza

Sveta Marija od Propetog Isusa Baouardy, poznata i kao Mariam (Mirjam) iz Abellina, palestinska redovnica, bosonoga karmelićanka, prozvana „ljljanom Palestine” i „glasnicom Duha Svetoga”, mističarka i stigmatičarka, rođena je 5. siječnja 1846. u palestinskom selu l'billinu (Abellinu) kod Nazareta (Galileja, danas sjeverni Izrael), kao Mariam (Mirjam) Baouardy, kći libanonskih roditelja, melkita, Giriesa Baouardyja i Mariam Chahine, trinaesto od četrnaestero njihove djece i jedina kći (svi njihovi sinovi umrli su ranom djetinjstvu). Krštena je u Melkitskoj katoličkoj crkvi (kršćani istočnog obreda), a dvije godine kasnije rodio se njezin mlađi brat Boulos. Ubrzo nakon toga, 1848., umrli su Marijini roditelji, a nju je usvojio očev brat, koji se nastanio u Aleksandriji (Egipat). Marijinog brata usvojila je neka obitelj iz Nazareta i ona ga nikada više nije vidjela. Kad je Marija navršila trinaest godina, stric ju je želio udati za brata svoje žene u Kairu, ali ona je to odbila. Nakon toga zaposlila se kao služavka i bila izložena poniženjima i nasilju jer nije željela prijeći na islam. Pobjegla je brodom u Bejrut (Libanon), a u svibnju 1863. zaposlila se kao kuharica kod

jedne arapske obitelji u francuskom gradu Marseilleu. Počela je čeznuti za samostanskim životom pa je u svibnju 1865. ušla kao novakinja u samostan Sestara svetog Josipa (Le Capelette, Marseille). Gospodin ju je tada odlikovao svojim svetim ranama, a tamošnje sestre nisu je željele primiti u svoj red.

U lipnju 1867. stupila je u karmelićanski samostan u Pauu (Akvitaniya, jugozapadna Francuska) i uzela redovničko ime Marija od Propetog Isusa. Poslana je 1870. kao misionarka u indijski grad Mangalore (država Karnataka, jugozapadna Indija), gdje je 21. studenoga 1871. položila svečane redovničke zavjete. Zbog neslaganja s tamošnjim biskupom Garrelonom, koji nije vjerovao u njezine vizije, vratila se u studenom 1872. u matičnu kuću u Pau. U kolovozu 1875. poslana je u svoju rodnu Palestinu, gdje je pod njezinom vodstvom sagrađen karmelićanski samostan u Betlehemu. Mističarka i stigmatičarka, mnogo je trpjela, a naročitu pobožnost razvila je prema Duhu Svetom. Kad je govorila o Duhu Svetom, činila je to žarkim zanosom i djelovala preobraženo. U njezinim viđenjima često su je posjećivali Isus i Marija. Ljudi su je viđali kako lebdi u zraku, a posjedovala je i darove ekstaze, čitanja savjesti i proročanstava. Prema nekim izvorima, zahvaljujući njezinoj viziji otkriveno je

biblijsko mjesto Emaus. Preminula je na današnji dan, 26. kolovoza 1878., u Betlehemu (Palestina).

Njezine relikvije počivaju u karmelićanskoj crkvi u Betlehemu, a njezin grob časte i kršćani i muslimani. Blaženom ju je proglasio papa Ivan Pavao II. 13. studenoga 1983., a svetom papa Franjo 17. svibnja 2015. Imenjakinja je naše hrvatske blaženice, Marije od Propetog Petković, s kojom je ponekad miješaju. Prigodom svečanosti njezine kanonizacije na Trgu svetog Petra u Rimu, papa Franjo pored ostalog je rekao: "Iz vječne ljubavi Oca i Sina, koja u nama boravi po Duhu Svetom, snagu crpi naše poslanje i naše bratsko zajedništvo; iz nje uvijek iznova izbija radost nasljedovanja Gospodina na putu njegova siromaštva, djevičanstva i poslušnosti; i ta ista ljubav poziva nas na rast u kontemplativnoj molitvi. To je na osobit način iskusila sestra Marija Baouardy koja je - ponizna i neuka - znala davati savjete i teološka razjašnjenja krajnje jasnoće, što je plod njezina trajnoga dijaloga s Duhom Svetim."

<https://www.velecasnisudac.com>

NAŠI POKOJNI

IVAN KAMBER,

PU splitsko - dalmatinska, Sinj, 25. kolovoza 1991.

FRANE JURIĆ - ARAMBAŠIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Kijevo, 26. kolovoza 1991.

ŽELJKO KUCJENIĆ,

PU brodsko - posavska, Vukovar, Trpinjska cesta, 26. kolovoza 1991.

IVAN TOMAŠ,

PU splitsko - dalmatinska, Vrlika, 26. kolovoza 1991.

DRAGUTIN LJUBIĆ,

PU karlovačka, Novska, 26. kolovoza 1991.

DALIBOR BEDI,

PU bjelovarsko - bilogorska, , 26. kolovoza 1994.

GORAN GLAVINIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, , 27. kolovoza 1995.

MIROSLAV APRO,

PU osječko - baranjska, Osijek, 29. kolovoza 1992.

PERO PERČEVIĆ,

PU zagrebačka, (SJP), Gređani, 30. kolovoza 1991.

ŽELJKO BARTOLIĆ,

PU zagrebačka, Sunja, 31. kolovoza 1991.

MILAN BOZALO,

PU osječko - baranjska, Osijek, 31. kolovoza 1993.

POČIVALI U MIRU!